

Verpleegkunde 26 Ethische en kwaliteitszorg

- Omgaan met ethische dilemma's in de dagelijkse verpleegkundige praktijk
- Pas principes van privacy, autonomie en respect toe bij contacten met patiënten
- Volg professionele normen, waarden en wettelijke standaarden
- privacy, autonomie, respect, professionele normen en waarden, wettelijke normen, kwaliteit van zorg

De privacy

De vertrouwelijkheid

Het beroepsgeheim

Gegevens beschermen

Het medisch dossier

Het toestemmingsformulier

De informed consent

De morele verplichting

De ethische afweging

Het beroepsmatig gedrag

De beroepscode

De juridische norm

Materiële zorgplicht

De zorgkwaliteit

De patiëntveiligheid

De klachtprocedure

Vertrouwenspersoon aanwijzen

Respect tonen

Zorg verlenen

Grenzen bewaken

Verantwoordelijkheid nemen

Overdragen (van zorg)

Rapporteren (incidenten)

Handelen volgens richtlijnen

1.Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. de privacy	1. werken zoals staat voorgeschreven in de protocollen van de organisatie
b. het beroepsgeheim	2. toestemming die een patiënt geeft nadat alles duidelijk is uitgelegd
c. het medisch dossier	3. de plicht om gegevens over een patiënt vertrouwelijk te houden
d. informed consent	4. het document waarin de gezondheid en afspraken van de patiënt staan
e. handelen volgens richtlijnen	5. het recht dat persoonlijke informatie niet zonder toestemming wordt gedeeld

a-5 b-3 c-4 d-2 e-1

2. Nieuwsbrief intranet: privacy en kwaliteit in de wijkzorg (Audio beschikbaar in de app)

Vul de lege plekken in: privacy, privacy, medisch dossier, vertrouwelijkheid, toestemming, zorgkwaliteit, autonomie, incidentformulier

Op het intranet van onze thuiszorgorganisatie staat deze week een korte update over _____ en kwaliteit van zorg. In het teamoverleg kwam naar voren dat collega's soms te veel details delen, bijvoorbeeld in de lift of bij de supermarkt, over een valincident of medicatie. Dat kan de _____ van de cliënt schaden, ook als je geen naam noemt. Praat daarom buiten het huis van de cliënt niet over herkenbare situaties en vergrendel je telefoon. Het _____ mag je alleen openen als je direct bij de zorg betrokken bent.

De update benadrukt ook de _____ van de cliënt. Bespreek het zorgplan en vraag _____ voordat je informatie deelt met familie, de huisarts of andere zorgverleners. Leg kort uit waarom je gegevens nodig hebt en noteer dit in het dossier. Bij twijfel: overleg met je teamleider of de aandachtsfunctionaris _____. Is er toch een fout gemaakt? Meld dit via het _____. Zo verbeter je de _____ en voorkom je herhaling.

1. Welke twee concrete maatregelen noemt de tekst om de privacy van een cliënt te beschermen in het dagelijks werk?
- _____

3. Luister naar het audiofragment en geef aan of de volgende uitspraken waar of onwaar zijn.

De verpleegkundige gaf het hele dossier meteen aan de dochter, omdat zij zei dat ze alles regelde.	☐	☐
De patiënt besloot welke informatie met zijn dochter gedeeld mocht worden.	☐	☐
De verpleegkundige noteerde de afspraak en gaf die informatie door aan de volgende dienst.	☐	☐

Waar Onwaar

4. Rollenspel: Voltooi de dialogen

a. Familie wil medisch dossier inzien

Verpleegkundige Noor: *Goedemiddag, meneer De Vries. U wilde iets vragen over uw moeder?*

Meneer De Vries (zoon): 1. _____

Verpleegkundige Noor: *Ik begrijp dat u duidelijkheid wilt, maar ik mag het dossier niet zomaar delen; we hebben te maken met privacy en vertrouwelijkheid en ik val onder het beroepsgeheim.*

Meneer De Vries (zoon): 2. _____

Verpleegkundige Noor: *Dat is heel begrijpelijk, maar de autonomie van uw moeder staat voorop. Als zij toestemming geeft, kunnen we informatie met u delen — dat heet informed consent.*

Meneer De Vries (zoon): 3. _____

Verpleegkundige Noor: *Wat ik kan doen is later, wanneer ze goed wakker is, vragen of ze het toestemmingsformulier wil tekenen of mondeling toestemming wil geven. Dan leggen we ook vast wie de contactpersoon is.*

Meneer De Vries (zoon): 4. _____

b. Incident melden en overdragen

Verpleegkundige Sam: 5. _____

Teamleider Ellen: *Ja hoor, vertel maar wat er is gebeurd.*

Verpleegkundige Sam: 6. _____

Teamleider Ellen: *Goed dat je dat opmerkt. Dit raakt patiëntveiligheid, dus we moeten volgens de richtlijnen handelen en het incident rapporteren, ook al is er niets ernstigs gebeurd.*

Verpleegkundige Sam: 7. _____

Teamleider Ellen: *Dat is juist professioneel gedrag: we richten ons op zorgkwaliteit, niet op schuld. Houd de melding feitelijk en bescherm persoonsgegevens — geen namen in onveilige groepsapps.*

Verpleegkundige Sam: 8. _____

Teamleider Ellen: *Prima. Als je je er niet prettig bij voelt, kunnen we ook een vertrouwenspersoon aanwijzen om mee te kijken. Daarna bespreken we het in het team en werken we aan verbetering.*

Voorbeeldantwoorden:

1. Ja, ik maak me zorgen. Ik wil haar medisch dossier even inzien en weten wat de arts precies heeft gezegd. 2. Maar ik ben haar zoon en ik regel veel thuis. Dan moet ik het toch weten? 3. Ze is nu slaperig. Kunnen we dat niet meteen regelen? 4. Oké, dan wacht ik even. Kunt u me zeggen wanneer u haar dat vraagt? 5. Ellen, heb je een minuutje? Ik wil iets bespreken van de avonddienst; het gevoel blijft hangen dat het niet helemaal goed was. 6. Bij de overdracht zag ik dat in het medisch dossier een allergie niet duidelijk vermeld stond. De patiënt kreeg bijna een antibioticum dat hij eerder niet verdroeg. 7. Ik twijfel omdat ik geen problemen wil veroorzaken voor de collega van gisteren, maar ik voel ook een morele verplichting en verantwoordelijkheid. 8. Oké. Ik maak de melding en zet in de overdracht welke aanpassing we hebben gedaan, zodat het voor iedereen duidelijk is.

5. Correspondentie schrijven
